

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. június 6.
(OR. en)

9622/18

Intézményközi referenciaszám:
2018/0204 (COD)

JUSTCIV 133
EJUSTICE 66
COMER 51
CODEC 932

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2018. május 31.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2018) 379 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés) szóló 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2018) 379 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2018) 379 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.5.31.
COM(2018) 379 final

2018/0204 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli
iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés) szóló 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi
rendelet módosításáról**

{SEC(2018) 272 final} - {SWD(2018) 286 final} - {SWD(2018) 287 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az EU feladatai tartozik, hogy a kölcsönös bizalom és a bírósági és bíróságon kívüli határozatok kölcsönös elismerésének elvei alapján a polgári ügyek terén kialakítsa az európai igazságszolgáltatási térséget. Az igazságszolgáltatási térséghez határokon átnyúló igazságügyi együttműködésre van szükség. E célból, valamint a belső piac megfelelő működésének elősegítése érdekében, az EU jogszabályokat fogadott el a bírósági iratok határokon átnyúló kézbesítéséről¹, valamint a bizonyításfelvétel terén történő együttműködésről². Ezek az eszközök alapvetően fontosak a tagállamok közötti, polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés szabályozásához. Közös céljuk, hogy hatékony keretet biztosítsanak a határon átnyúló igazságügyi együttműködéshez. Az említett eszközök a hágai egyezmények³ nagyobb terhet jelentő, korábbi nemzetközi rendszerét váltották fel a tagállamok között⁴.

Ez az igazságügyi együttműködésről szóló jogszabály valódi hatást gyakorol az uniós polgárok – magánszemélyek vagy üzleti szereplők – mindennapi életére. Határokon átnyúló elemekkel rendelkező bírósági eljárásokban kell alkalmazni, amikor megfelelő működése elengedhetetlen az igazságszolgáltatáshoz való jog és a tisztességes eljárások biztosításához (pl. az eljárást megindító irat nem megfelelő kézbesítése messze a leggyakrabban alkalmazott indok a bírósági határozatok elismerésének és végrehajtásának elutasítására⁵). A nemzetközi jogsegély keretének hatékonysága közvetlen hatással van arra, hogy az ilyen határokon átnyúló jogvitákban részt vevő polgárok milyenek érzékelik az igazságszolgáltatás és a jogállamiság működését a tagállamokban.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1393/2007/EK rendelete (2007. november 13.) tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés), és az 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 324., 2007.12.10., 79. o.).

² A Tanács 1206/2001/EK rendelete (2001. május 28.) a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködéséről (HL L 174., 2001.6.27., 1. o.).

³ Az 1965. november 15-én kelt egyezmény a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldi kézbesítéséről; az 1970. március 18-én kelt egyezmény polgári vagy kereskedelmi ügyekben a külföldön történő bizonyítás felvételéről.

⁴ A rendelet Dánia kivételével az összes uniós országra alkalmazandó. 2005. október 19-én Dánia párhuzamos megállapodást kötött az Európai Közösséggel a polgári és kereskedelmi ügyekkel kapcsolatos bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldi kézbesítéséről, amely kiterjeszti Dániára az iratkézbesítésről szóló rendelet rendelkezéseinek és annak végrehajtási intézkedéseinek hatályát. A megállapodás 2007. július 1-jén lépett hatályba. Lásd: HL L 300., 2005.11.17., 55. o. és HL L 120., 2006.5.5., 23. o. Össze kell hangolni a többi lábjegyzettel.

⁵ Értékelő tanulmány a nemzeti eljárási szabályokról és gyakorlatokról abban a tekintetben, hogy azok milyen hatást gyakorolnak a bírósági határozatok szabad mozgására és az uniós fogyasztóvédelmi jog által a fogyasztók számára biztosított eljárásjogi védelem egyenértékűségére és tényleges érvényesülésére (az MPI Luxembourg által vezetett konzorcium értékelő tanulmánya) – végleges jelentés, 2017. június, elérhető: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/531ef49a-9768-11e7-b92d-01aa75ed71a1/language-en>, 60–61. o. A továbbiakban: 2017. évi MPI tanulmány.

A bíróságok közötti zavartalan együttműködésre a belső piac megfelelő működéséhez is szükség van. 2018-ban mintegy 3,4 millió EU-n belüli polgári és kereskedelmi bírósági eljárás rendelkezett határon átnyúló elemekkel⁶. A legtöbb ilyen ügyben (nevezetesen azokban, ahol legalább az egyik fél más tagállamban lakik, mint az eljárás helye szerinti tagállam), a bíróságok gyakran többször is alkalmazzák az iratkézbesítésről szóló rendeletet az eljárás folyamán. Ennek az az oka, hogy az eljárást megindító irat mellett gyakran további iratokat is hivatalosan kézbesíteni kell (mint például az eljárást lezáró határozatokat). Továbbá az iratkézbesítésről szóló rendelet nem korlátozódik a polgári bíróságok előtti eljárásokra, mivel annak hatálya a „bíróságon kívüli” iratokra is kiterjed, amelyek kézbesítése különféle peren kívüli eljárásokban (pl. közjegyző előtti öröklési ügyekben vagy közigazgatási szerv előtti családjogi ügyekben), vagy akár bármely bírósági alapeljárás hiányában merülhet fel.

Az 1393/2007/EK rendelet gyorsított csatornákat és egységes eljárásokat ír elő az iratok kézbesítés céljából az egyik tagállamból egy másikba történő továbbítása esetében. A rendelet a védelemhez való jog védelmére vonatkozó minimumszabályokat tartalmaz (pl. a 8. és a 19. cikk), valamint egységes jogi feltételeket állapít meg a postai úton történő határokon túli közvetlen iratkézbesítésre nézve.

A Bizottság 2013 decemberében elfogadta az iratkézbesítésről szóló rendelet gyakorlati működéséről szóló jelentést⁷. Ez a jelentés arra a következtetésre jutott, hogy a tagállami hatóságok általában véve kielégítően alkalmazzák a rendeletet. Azt is megállapította azonban, hogy a tagállamok növekvő igazságügyi integrációja, amely során a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás eltörlése vált főszabállyá, feltárta annak egyes korlátait. A jelentés ezért ösztönözni törekedett a széles körű nyilvános vitákat a rendeletnek az EU polgári igazságügyi térségében játszott szerepéről, és arról, hogy miként lehet tovább javítani az iratkézbesítést. Ennek megfelelően tanulmányokban, a Bizottság jelentéseiben, és az Európai Igazságügyi Hálózat vitáiban⁸ az elmúlt néhány évben részletesen elemezték a rendelet végrehajtását. 2017-ben a Bizottság a szabályozás célravezetőségére (REFIT) vonatkozó értékelést végzett a jogalkotás minőségének javítására vonatkozó iránymutatások szerint, hogy értékelje az eszköz működését az öt kötelező értékelési kulcskritérium – az eredményesség, a hatékonyság, a relevancia, a koherencia és az uniós hozzáadott érték – tekintetében annak érdekében, hogy alátámassza a rendelet gyakorlati működésére vonatkozó releváns, átfogó és naprakész elemzést és következtetéseket (kiegészítve a többi értékelés megállapításait).

A REFIT értékelési jelentést vették alapul az e javaslatot kísérő hatásvizsgálatban szereplő probléma-meghatározáshoz. A fő következtetéseket az alábbiakban ismertetjük.

⁶ Ez a szám a hatásvizsgálatot alátámasztó Deloitte gazdasági tanulmány becslését tükrözi. A becslés az Eurostat, az Európa Tanács Igazságszolgáltatás Hatékonyságáért küzdő európai bizottsága (CEPEJ), és az Európai Bizottság adatain, valamint az interjúk során gyűjtött információkon alapul. A Bizottság a JUST/2017/JCOO/FW/CIVI/0087 (2017/07) sz. szerződés keretében kötött megállapodást a Deloitte-tal a tanulmány (a továbbiakban: a gazdasági tanulmány) elkészítésére. A zárójelentést még nem tették közzé.

⁷ COM(2013) 858 final, 2013.12.4.

⁸ Lásd ezek részletes jegyzékét az e javaslatához csatolt hatásvizsgálat 8. mellékletében szereplő értékelési jelentése 15–17. oldalán, SWD (2018) 287 final.

A más tagállamba történő, kézbesítési célú irattovábbítás hagyományos csatornája – az úgynevezett áttevő és átvevő intézmények útján történő továbbítása – tekintetében az értékelés felfedte, hogy ez a munkafolyamat gyengén teljesít, ugyanis még a vártnál is lassabban és kevésbé hatékonyan működik. Jóllehet a 2000. évi uniós eszközzel bevezetett új struktúrák látható javulást hoztak a kérelmek kitöltéséhez szükséges idő tekintetében a korábbi hágai egyezmények keretében végzett munkafolyamatokhoz képest, a rendeletben javasolt határidőket rendszeresen nem tartják be. Először is nem használják ki maradéktalanul a közelmúltbeli technológiai fejlődésben rejlő lehetőségeket. Bár a rendelet megfogalmazása „technológiásemleges”, a gyakorlatban nem használják a modern kommunikációs csatornákat. Ez részben régi beidegződések, részben jogi akadályok, részben pedig a nemzeti informatikai rendszerek interoperabilitásának hiánya miatt történik. A hatásvizsgálat arra a következtetésre jutott, hogy ilyen körülmények között csekély beruházással is jelentős javulást lehetne elérni a már meglévő uniós eredményekre és jogi normákra támaszkodva.

Ami az olyan alternatív irattovábbítási és -kézbesítési módszereket illeti, amelyek közvetlen csatornát biztosítanak az iratok más tagállamok területére történő kézbesítéséhez, az értékelés arra a következtetésre jutott, hogy bár azok zökkenőmentesebb megoldásokat kínálnak a határon átnyúló bírósági eljárások támogatására, vannak olyan lehetőségek, amelyekkel javítani lehetne azokon : a rendelet szerinti postai kézbesítés (14. cikk) népszerű, gyors és viszonylag olcsó módja az irat címzethez való eljuttatásának, azonban nem nagyon megbízható és magas a megírusulás aránya. A rendelet 15. cikke szerinti úgynevezett közvetlen kézbesítés megbízható megoldást kínál, ám korlátozottan vehető igénybe. E kérdésben a javaslat célzott hozzájárulást nyújt a meglévő módszerek hatékonyságának javítása céljából. Emellett a rendelet kiegészítette az alternatív határon átnyúló irattovábbítás és -kézbesítési módszerek jegyzékét az elektronikus kézbesítés módszerével, amelyet a rendeletben szereplő postai úton történő kézbesítés virtuális megfelelőjeként vezetne be.

A rendeletben szereplő, meglévő továbbítási és kézbesítési csatornák javítására a címzett védelemhez való joga védelmének megerősítésével egyidejűleg kerül sor. A célzott beavatkozások elősegítik az irat átvételének megtagadásához való jog (8. cikk) gyakorlásával vagy a megjelentést elmulasztó alperesre vonatkozó határozattal (19. cikk) kapcsolatos bizonytalanság megszüntetését.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A jelen javaslat szorosan kapcsolódik a bizonyításfelvételről szóló rendelet módosítására vonatkozó javaslatához. A Bizottság együtt terjeszti elő a két javaslatot, amelyek a polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés korszerűsítésére irányuló csomagot alkotnak.

A javaslat összhangban van a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés szakpolitikai területén elfogadott, meglévő uniós eszközökkel. A rendelet ugyanis elősegíti az említett eszközök eredményességét a bírósági határozatok EU-n belüli zavartalan áramlásának biztosítása terén: míg ezek az uniós rendeletek az eljárást megindító irat szabályszerű kézbesítését szükséges előfeltételnek tekintik a más tagállamokban hozott bírósági

határozatok elismeréséhez és végrehajtásához, az iratkézbítésről szóló rendelet olyan keret hoz létre, amelyben el kell végezni a szabályszerű kézbítését.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az Európai Unió 2020-ig szóló igazságügyi ütemterve hangsúlyozza, hogy a tagállami igazságszolgáltatások közötti kölcsönös bizalom erősítése érdekében meg kell vizsgálni a polgári eljárási jogok megerősítésének szükségességét, például az iratkézbítés tekintetében⁹. Az EU-n belüli igazságügy együttműködési keret javításának célja összhangban van a Bizottság által a digitális egységes piaci stratégiában foglalt célokkal is¹⁰: az elektronikus kormányzattal összefüggésben a stratégia hangsúlyozza, hogy további intézkedésekre van szükség a közigazgatás (így az igazságszolgáltatás) korszerűsítéséhez, a határon átnyúló interoperabilitás megvalósításához és a polgárokkal való könnyű kapcsolattartás megkönnyítéséhez.

Ennek megfelelően a Bizottság 2018. évi munkaprogramjában kötelezettséget vállalt arra, hogy javaslatokat készített a bizonyításfelvételről szóló rendelet és az iratkézbítésről szóló rendelet felülvizsgálatára¹¹.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

Jogalap

A jogalap az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikke (igazságügyi együttműködés határokon átnyúló vonatkozású polgári ügyekben). E cikk (2) bekezdésének b) és d) pontja hatáskört biztosít az EU-nak intézkedések elfogadására, különösen, ha ez a belső piac megfelelő működéséhez szükséges, a bírósági és bíróságon kívüli iratok határokon túlra történő kézbítésének biztosítása céljából.

- **Szubszidiaritás**

A polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés szakpolitikai területének célja egy valódi igazságügyi térség létrehozása, ahol a bírósági határozatok szabadon áramlanak, és az egyik jogrendszerben megszerzett jogi helyzeteket szükségtelen akadályok nélkül elismerik az EU belső határain túl. Ez a megközelítés azon a meggyőződésen alapul, hogy a valódi igazságügyi térség nélkül nem használhatók ki teljes mértékben az egységes piac alapjául szolgáló szabadságok előnyei.

A kezdeményezéssel kezelendő problémák határon átnyúló bírósági eljárásokban merülnek fel (amelyek természetükből adódóan túllépik a nemzeti jogrendszerek kereteit), és abból származnak, hogy nem megfelelő az együttműködés a tagállamok hatóságai és tisztviselői között, vagy nem megfelelő a működési átjárhatóság és a koherencia a belső jogrendszerek és jogi környezetek között. A nemzetközi magánjog szabályait rendeletekben állapították meg,

⁹ Az Európai Unió 2020-ig tartó igazságügyi ütemterve: A bizalom, a növekedés és a mobilitás erősítése az Unión belül (COM(2014) 144 final), 8. o.

¹⁰ COM(2015) 192 final, 2015.5.6., 16. o.

¹¹ A Bizottság 2018. évi munkaprogramja – Ütemterv egy egységesebb, erősebb és demokratikusabb Európáért, COM(2017) 650 final, 2017.10.24., a II. melléklet 10. és 11. pontja.

mert ez az egyetlen mód a kívánt egységesség biztosítására. Bár elvben semmi sem gátolja a tagállamokat abban, hogy digitálisan kommunikáljanak, a múltbeli tapasztalatok és az uniós intézkedés hiányában bekövetkező fejleményekre vonatkozó előrejelzések azt mutatják, hogy az előrehaladás még ebben az esetben is rendkívül lassú volna, és a működési átjárhatóság akkor sem biztosítható az uniós jog szerinti keret hiányában, ha a tagállamok intézkedéseket hoznának. A javaslat célkitűzését a tagállamok önállóan nem tudják megfelelően megvalósítani, és az csak uniós szinten érhető el.

Az uniós hozzáadott értéket a bírósági eljárások hatékonyságának és gyorsaságának további javítása jelenti az iratkézbítésessel kapcsolatos együttműködési mechanizmus gyorsítása és egyszerűsítése, és így határokon átnyúló ügyekben az igazságszolgáltatás működésének javítása révén.

- **Arányosság**

A javaslat megfelel az arányosság elvének, mivel szigorúan a célkitűzések eléréséhez szükséges mértékre korlátozódik. Nem ellentétes a különböző nemzeti jogrendszerek szerinti iratkézbítésre vonatkozó eltérő nemzeti rendszerekkel. Jóllehet a rendelet elnevezése szerint „az iratkézbítésről” szól, szabályainak fő hangsúlya arra vonatkozik, hogy egységes csatornákat állapít meg az iratok egyik tagállamból egy másikba történő továbbítására az említett iratoknak az adott másik tagállamba történő kézbesítése céljából.

Az e javaslatot kísérő hatásvizsgálat igazolja, hogy a javaslat a költségeket meghaladó előnyökkel jár, és hogy a javasolt intézkedések arányosak.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A rendelet minden tagállamra vonatkozó közös eljárásokat állapít meg, amelyek alapvetően fontosak a sikeres iratkézbítés biztosításához a határon átnyúló eljárásokban. A rendelet ezáltal hozzájárul az eljárás jogbiztonságának szavatolásához, mivel mostantól minden tagállam azonos lépéseket követ, közös határidőket tart be, és egységes formanyomtatványokat alkalmaz. A rendelet lehetővé teszi továbbá a tagállamokban rendelkezésre álló valamennyi információ összegyűjtését, és azok központi közzétételét az európai igazságügyi portálon. Ez elősegíti a tagállamok közötti koordinációt. A rendelet összességében véve jelentős mértékben elősegítette a határokon átnyúló eljárások gyorsítását, komoly hatékonysági és eredményességi nyereséget eredményezve.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Az 1393/2007/EK rendelet utólagos értékelésének eredményei, amelyek a hatásvizsgálatot kísérik, a következőképpen foglalhatók össze.

A rendelet végrehajtása elősegített az iratkézésítés hatékonyságának javítását. Mindazonáltal egyes gyűjtött bizonyítékok szerint a rendelet továbbra is problémákhoz vezet, például a részt vevő feleket érintő késedelem vagy zavar tekintetében. Ezért a rendelet nem teljes mértékben érte el az általános, egyedi és operatív célkitűzéseit.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Amint az indokolás 1. pontjában említettük, tanulmányokban, a Bizottság jelentéseiben, és az Európai Igazságügyi Hálózat vitáiban¹² az elmúlt néhány évben részletesen elemezték a rendeletet annak végrehajtása tekintetében.

Ezek mellett a Bizottság széles körben egyeztetett az érdekelttel. Egy 2017. december 8-tól 2018. március 2-ig tartó egységes nyilvános konzultáció foglalkozott az 1393/2007/EK rendelettel és az 1206/2001/EK rendelettel. Összesen 131 hozzászólás érkezett (a legtöbb Lengyelországból, ezt követően Németországból, Magyarországról és Görögországból). Az Európai Igazságügyi Hálózat két külön ülése foglalkozott az iratkézésítésről szóló rendelet és a bizonyításfelvétellel szembeni gyakorlati problémáival és lehetséges javításával. 2018. május 4-én a témával foglalkozó találkozót tartottak a tagállami kormányzati szakértőkkel. Végezetül 2018. április 16-án műhelytalálkozóra került sor a határon átnyúló jogi eljárásokkal kapcsolatos kérdésekben különösen érdekelt, kiválasztott érdekelt felek részvételével. Ezen értékelés eredményei összességében véve kedvezőek voltak.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés korszerűsítésével foglalkozó szakértői csoport 2018. január és május között hat ülést tartott¹³. Két átfogó jogi tanulmányt készítettek a tagállamok iratkézésítéssel kapcsolatos jogszabályairól és gyakorlatairól, hogy azonosítsák a rendelet végrehajtása során esetleg felmerülő problémákat¹⁴.

- **Hatásvizsgálat**

Ezt a javaslatot az SWD (2018) 287 bizottsági szolgálati munkadokumentumban szereplő hatásvizsgálat támasztja alá.

¹² Lásd ezek részletes jegyzékét az e javaslathoz csatolt hatásvizsgálat 8. mellékletében szereplő értékelési jelentése 15–17. oldalán, SWD (2018) 287 final.

¹³ A szakértők részletes listája elérhető a bizottsági szakértői csoportok nyilvántartásában az alábbi internetcímen:
<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3561&news=1>

¹⁴ Egy konzorcium készített egy bizottsági tanulmányt, amely összehasonlító jogi elemzést nyújt a tagállamok iratkézésítéssel kapcsolatos jogszabályairól és gyakorlatairól (Firenzei Egyetem, Uppsalai Egyetem és a DMI), http://collections.internetmemory.org/haeu/20171122154227/http://ec.europa.eu/justice/civil/files/studies/service_docs_en.pdf. A Bizottság kezdeményezett egy értékelő tanulmányt a nemzeti eljárási szabályokról és gyakorlatokról és azoknak a bírósági határozatok szabad mozgására és az uniós fogyasztóvédelmi jog által a fogyasztók számára biztosított eljárásjogi védelem egyenértékűségére és tényleges érvényesülésére gyakorolt hatásáról (a tanulmány az MPI Luxembourg által vezetett konzorcium készítette el), <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/531ef49a-9768-11e7-b92d-01aa75ed71a1/language-en>.

A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2018. május 3-i ülésén felülvizsgálta a hatásvizsgálat tervezetét, és 2018. május 7-én észrevételekkel ellátott kedvező véleményt adott. A Jogérvényesülési Főigazgatóság figyelembe vette a Testület ajánlásait, és a jelentés jobban kifejti a két igazságügyi együttműködési kezdeményezés (ez, valamint az 1206/2001/EK rendeletet módosító kezdeményezés) közötti kapcsolatot. Megerősítették a fő problémák és az alapforgatókönyv ismertetését. Az eszköz szubszidiaritása és uniós hozzáadott értéke alaposabban kifejtésre került. Ezenfelül továbbfejlesztették az értékelési jelentés eredményességgel kapcsolatos következtetéseit, a szakpolitikai alternatívák értékelését tartalmazó részt a főbb elemekre összpontosították, a kisebb problémák elemzését pedig a mellékletekbe helyezték át.

A hatásvizsgálat több jogalkotási és nem jogalkotási alternatívát értékelt. Egyes alternatívákat korai szakaszban elvetettek. A hatásvizsgálat által előnyben részesített szakpolitikai csomag értelmében főként a költségek és a késedelmek csökkentésével javítanák a rendelet eredményességét. Különösen két olyan módosítást emeltek ki, amely várhatóan hasznosnak bizonyul: a hatóságok közötti kötelező elektronikus kommunikációt, valamint az elektronikus és közvetlen kézbesítés megkönnyítését. E javításoknak köszönhetően nőne az eljárások hatékonysága és gyorsasága, továbbá csökkennének a polgárokra és a vállalkozásokra nehezedő terhek. A hatásvizsgálat arra a következtetésre jutott, hogy az igazságszolgáltatás digitalizációja céljából alkalmazott elektronikus kommunikáció hasznot hajtana a határon átnyúló bíróság eljárások és az igazságügyi együttműködés egyszerűsítésével és felgyorsításával.

Az előnyben részesített szakpolitikai csomag fokozná a jogbiztonságot azáltal, hogy uniós szinten meghatározza a postai úton történő iratkézbesítés választható alternatív (helyettesítő) módjait, ha az irat nem adható át személyesen a címzettnek. Ilyen esetekben egyértelműbbé válna, hogy mely kézbesítési módszerek típusai elfogadottak, és következetesebbé válnának a minden tagállamban igénybe vehető gyakorlatok.

A csomag emellett erősítené az igazságszolgáltatáshoz való jogot és a jogbiztonságot azáltal, hogy a címzett lokalizálására szolgáló, elérhető eszközök javítására irányuló intézkedéseket építene be a jogszabályba. Ez elősegíti majd a hatékony és gyors iratkézbesítést.

Az alapforgatókönyvvvel összevetve a szakpolitikai csomag kötelezően bevezeti az egységes egyedi tértivevény (átvételi elismervény) használatát a rendelet szerinti, postai úton történő iratkézbesítés esetén. Ez az intézkedés várhatóan javítja a postai kézbesítés színvonalát, ezáltal csökkentve azoknak az eseteknek a számát, amikor i. a hiányos átvételi elismervény vagy ii. az iratokat ténylegesen átvevő személy kilétének bizonytalansága miatt a kézbesítés nem szabályszerű.

A szakpolitikai csomag továbbá új intézkedést vezet be a közvetlen iratkézbesítés igénybevételének megkönnyítésére azáltal, hogy kiterjeszti a rendelet 15. cikkének hatályát. Ha lehetővé teszik a közvetlen kézbesítést i. az áttevő intézmények vagy ii. a származási tagállamban az ügyben eljáró bíróságok számára valamennyi tagállam területén, akkor az alaphelyzethez képest közvetlenebbé és gyorsabbá válna az iratok továbbítása.

Az alaphelyzet szerint a rendelet nem teljes mértékben éri el az igazságszolgáltatáshoz való jog, és ezáltal a felek jogai érvényesítésének erősítésére vonatkozó célkitűzést. A szakpolitikai csomag keretében várhatóan erősödni fog az eljárás kiszámíthatósága annak révén, hogy módosítják a rendelet rendelkezéseit azon követelménnyel kapcsolatosan, hogy minden esetben tájékoztatást kell adni az irat átvételének megtagadásához való jogról a II. mellékletbe foglalt szabványos formanyomtatványon, valamint hogy meghosszabbítják az irat átvételének megtagadásához való jog gyakorlásának határidejét, és pontosítják a származási bíróság szerepét a megtagadás értékelésében (a rendelet 8. cikke). Ezenfelül hozzájárul a jogbizonytalanság csökkentéséhez a kellő gondosságra vonatkozó alternatíva is, amit azelőtt kell végrehajtaniuk a bíróságoknak, hogy kiadnák az e rendelet 19. cikke szerinti, a megjelenést elmulasztó alperesre vonatkozó határozatot.

A hatásvizsgálat arra a következtetésre jutott, hogy a szakpolitika csomag összességében véve hatékonyabbnak tekinthető az alapfogatókönyvnél, továbbá hogy a csomag nagymértékben javítaná a jogbiztonságot.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Mivel a meglévő jogszabályok felülvizsgálata a Bizottság Célravezető és hatásos szabályozás programjának (REFIT) hatókörébe tartozik, a Bizottság megvizsgálta az egyszerűsítési és tehercsökkentési lehetőségeket. A jelen javaslattal érintett uniós jog valamennyi kereskedőre, köztük a mikrovállalkozásokra is alkalmazandó, e javaslat nem biztosít mentességet a mikrovállalkozásoknak.

A javaslat a digitális egységes piaci stratégiával összehangolt igazságügyi együttműködési keretet hoz létre. Elősegíti a határon átnyúló eljárások gyorsaságának és hatékonyságának javítását azáltal, hogy csökkenti a hatóságok közötti iratküldésre fordított időt, és korlátozza a papíralapú kommunikáció igénybevételét. Ez szavatolná a biztonságos elektronikus kommunikációt és iratcserét a decentralizált informatikai rendszerek felhasználói között, továbbá a javaslat előírná a munkafolyamat minden lépésnek automatikus rögzítését. Biztonsági elemekkel is rendelkezne annak szavatolása érdekében, hogy kizárólag ellenőrzött személyazonosságú, engedélyezett felhasználók használhassák a rendszert.

A javaslat csökkenti az EU-n belüli határokon átnyúló jogviták megindítása előtti akadályokat azáltal, hogy beépíti a jogszabályba a címzettek aktuális tartózkodási helyére vonatkozó információk azonosításához szükséges eszközöket arra az esetre, ha az iratkézésítés kezdeményezője nem rendelkezik ilyen információval („tartózkodási hely ismeretlen”), vagy ha a rendelkezésére álló információ helytelenek bizonyul.

Az, hogy az egységes egyedi tértivevény bevezetésével erősítik a postai kézbesítés hatékonyságát, javítani fogja a postai kézbesítés minőségét és csökkenti majd az indokolatlan költségeket és késedelmeket. Ha csupán az olyan esetek felében sikeres lenne a postai kézbesítés, amelyeknél jelenleg problémát okoz a visszaküldött átvételi elismervény jogi értékelése, évente 2,2 millió EUR-t lehetne megtakarítani, amely összeget jelenleg eredménytelen levélpostai szolgáltatásra pazarolnak.

A felek eljárási jogaira vonatkozó rendelkezések (a rendelet 8. cikke és 19. cikke) módosításával a javaslat azt a problémát is kezeli, hogy az alperes nem részesül megfelelő védelemben a megjelentést elmulasztó alperesre vonatkozó határozatokkal szemben. Ezek a módosítások várhatóan csökkenteni fogják az olyan esetek előfordulását, amikor a megjelentést elmulasztó alperesre vonatkozó határozatokat bocsátanak ki a valamely tagállamban lakó alperesekkel szemben, akiknek nem volt tudomásuk a velük szemben külföldön indított eljárásról. A hatásvizsgálat becslései szerint a megjelentést elmulasztó alperesre vonatkozó határozatok EU-n belüli mennyiségének 10 %-os csökkenése évente 480 000 000 EUR megtakarítást eredményezne annak következtében, hogy a polgároknak kevesebbet kellene költeniük bírósági jogorvoslatokra.

- **Alapjogok**

Az Európai Unió 2020-ig szóló igazságügyi ütemtervének¹⁵ megfelelően a Bizottság biztosította, hogy a javaslat kiterjedjen a polgári eljárási jogok megerősítésének szükségességére a tagállami igazságszolgáltatások közötti kölcsönös bizalom erősítése érdekében.

Először is a javaslat előmozdítja a rendelet alapján érvényes elektronikus iratkézbekítést, ezáltal hozzájárul a hatékony bírósági jogorvoslathoz való alapvető joghoz (a Charta 47. cikke a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogról). Ily módon elismeri a szükségletek és a hatékony kézbesítési módszerek sokszínűségét, ugyanis a felek szabadon dönthetnének arról, hogy hozzájárulnak-e az elektronikus úton történő értesítések elfogadásához a határon átnyúló ügyekben. Ez a kiegészítő kézbesítési módszer a javasolt „alapértelmezésben digitális” elvvel együttvéve várhatóan erősíteni fogja az igazságszolgáltatáshoz való jogot és az eljárások felgyorsítását is elő fogja segíteni. Továbbá csökkenteni fogja a kézbesítési költségeket, valamint annak esélyét, hogy kevésbé hatékony kézbesítési módszerek alkalmazása esetén egyáltalán nem kézbesítik az iratokat.

A javaslat fogalmakra és koncepciókra vonatkozó pontosításai emellett csökkentenék a jogbizonytalanságot és felgyorsítanák a rendelet szerinti eljárásokat. A javaslat nagyobb egyértelműséget és kiszámíthatóságot teremtene a címzetteknek az irat átvételének megtagadásához való jogára vonatkozó eljárás tekintetében, jobban védené az eljárási jogokat, ugyanakkor pedig azt is megakadályozná, hogy visszaéljenek az irat átvételének megtagadásához való joggal, így a felperes jogait szintén védelemben részesítené.

Másrészt a javaslat ugyancsak pozitív hatásokat gyakorolna a megkülönböztetésmentességre (az EUMSZ 18. cikke). A javaslat hozzájárulna az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő joghoz, mivel a tagállamoknak hatékony hozzáférést kell majd biztosítaniuk a külföldiek számára lakcímkérés céljából a területükön elérhető eszközökhöz. Ez garantálná, hogy a címzett valóban megkapja az iratot. Emellett a szakpolitikai csomag annak lehetőségére vonatkozó szabványos jogelveket foglalna bele a jogszabályba, hogy a rendelet helyett a nemzeti jogszabályok fiktív és alternatív módszereit alkalmazzák, amennyiben a címzett másik tagállamban lakik. Ezen elvek célja, hogy megszüntessék az alapforgatókönyv szerinti

¹⁵ Az Európai Unió 2020-ig tartó igazságügyi ütemterve – A bizalom, a növekedés és a mobilitás erősítése az Unión belül, (COM(2014) 144 final), 8. o.

aktuális kétértelműséget és széttagoltságot a tagállamokban lévő felek jogai tekintetében. Végül a szakpolitikai keret egységes határidőt is megállapítana a megjelentést elmulasztó alperesre vonatkozó határozatok hatályon kívül helyezésére nézve. Ezek a rendelkezések elősegítenék az eljárási jogok tagállamoktól függetlenül egyenlő védelmét.

Harmadrészt az elektronikus kommunikáció használata érdekében javasolt módosítás várhatóan hatással lesz a személyes adatok védelmére (a Charta 8. cikke). Az elektronikus infrastruktúra műszaki megvalósítását és üzemeltetését maguk a tagállamok határoznák meg és ellenőriznék, még ha az infrastruktúra kifejlesztése és finanszírozása részben uniós szinten történik is. Helyénvaló, hogy az infrastruktúra decentralizált szervezetre épüljön. Ezért az adatvédelmi követelményeket kizárólag nemzeti szinten kellene alkalmazni a különböző eljárások esetében.

A javasolt szakpolitikai csomaggal összefüggésben a személyes adatok védelmét érintő fontos külső tényezők a következők:

- a 2018 májusa óta alkalmazott általános adatvédelmi rendelet¹⁶, amely minden bizonnyal fokozza a tudatosságot, valamint ösztönzi az adatbázisok biztonságának és sértetlenségének biztosítására irányuló intézkedéseket és a magánélet tiszteletben tartásához való jog megsértésére való gyors reagálást az igazságszolgáltatáson belül; valamint
- az állami szektorban folyamatosan jelentkező kiberbiztonsági fenyegetések. Várhatóan terjedni fognak az állami IT-infrastruktúrával szemben megkísérelt támadások, amelyek előreláthatóan a tagállami igazságszolgáltatást is érintik; az IT-rendszerek egyre nagyobb mértékű összekapcsoltsága (nemzeti és uniós szinten) fokozhatja ezek hatását.

Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai

A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás¹⁷ (22) és (23) bekezdésének megfelelően, amelyekben a három intézmény megerősítette, hogy a jövőbeni fellépésekre vonatkozó lehetőségeket elemző hatásvizsgálatok alapját a meglévő jogszabályok és szakpolitika értékelésének kell képeznie, a rendeletet értékelni fogják, és a Bizottság legkésőbb az alkalmazás időpontja után öt évvel jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak. Az értékelés mutatók és annak részletes elemzése alapján fogja mérlegelni a rendelet gyakorlati hatásait, hogy a rendelet milyen mértékben tekinthető relevánsnak, eredményesnek és hatékonnak, elegendő uniós hozzáadott értéket biztosít-e és koherens-e más uniós szakpolitikákkal. Az értékelés felöleli a hiányosságok/problémák vagy a rendelet hatásának további javítására kínálkozó lehetőségek tekintetében levont tanulságokat. A tagállamok megküldik majd a jelentés elkészítéséhez szükséges információkat a Bizottságnak.

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

¹⁷ Intézményközi megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról, 2016. április 13.; HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincs az uniós költségvetést érintő negatív hatása. A javaslat nem okoz majd jelentős költségeket a nemzeti közigazgatásoknak, hanem inkább megtakarításokat eredményez. A nemzeti közigazgatási szervek számára várhatóan előnyös lesz a postai kézbesítéssel kapcsolatos költségek csökkenése, a hatékonyabb jogi eljárásoknak köszönhető időmegtakarítás, valamint a mérsékeltebb adminisztratív teher és munkaerőköltség.

A tagállamok fő költségei az átvevő és átvevő intézmények számára kötelező elektronikus kommunikáció megvalósításából származnak majd. Az e javaslatához csatolt hatásvizsgálat azonban azt mutatja, hogy a papíralapú kommunikációról a digitális kommunikációra való átállás várható közvetlen haszna jelentősen meghaladja majd ezeket a költségeket.

Az aktuális pénzügyi programozás keretében a fő uniós finanszírozási lehetőségeket a Jogérvényesülés program és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) jelenti. A Jogérvényesülés program (2018. évi költségvetés: 45,95 millió EUR) támogatja a tagállamok jogérvényesítési és jogorvoslati kapacitásait a polgári igazságszolgáltatás terén, és a program jövőbeni finanszírozási prioritásai ezekre az elemekre fókuszálnak, amelyek a jelen kezdeményezés esetében szintén relevánsak. A CEF sokkal nagyobb költségvetéssel (2018-ban 130,33 millió EUR) rendelkezik, és olyan IT-projektekhez nyújt pénzügyi támogatást, amelyek elősegítik a közigazgatási szervek, a vállalkozások és a polgárok közötti, határokon átnyúló kapcsolattartást. A programot már jelenleg is széles körben igénybe veszik a polgári igazságszolgáltatás terén történő digitalizálás és e-igazságügyi munka finanszírozásához, beleértve az európai igazságügyi portált és a közokiratok integrálását az elektronikus kormányzati rendszerekbe és az üzleti nyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszerbe (BRIS). A 2018. május 2-án bemutatott többéves pénzügyi keret digitális transzformációs csomagja 3 milliárd EUR-t tartalmaz a CEF digitális ágában a digitális hálózati összekapcsoltság infrastruktúrájának finanszírozására.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A rendelet alkalmazásának nyomon követésére szolgáló megbízható rendszert fognak kialakítani, amely átfogó minőségi és mennyiségi mutatókat, valamint világos és strukturált jelentéstételi és nyomonkövetési eljárást tartalmaz. Ez fontos annak szavatolásához, hogy a módosításokat hatékonyan hajtják végre a tagállamokban, és annak ellenőrzéséhez, hogy a rendelet sikeresen eléri-e a célkitűzéseit.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

1. cikk

Ez a cikk részben módosítja a jelenlegi szövegezés struktúráját és különbséget tesz a bírósági és a bíróságon kívüli iratok hatályának megfogalmazása között. A bíróságon kívüli iratokra vonatkozó rendelkezés jelenlegi szövege nem változik. Ami azonban a bírósági iratokat illeti, a javaslat pontosítja, hogy a rendeletet minden olyan helyzetre alkalmazni kell, amikor a

címzett lakóhelye másik tagállamban található. Ennek keretében a rendelet megkísérel véget vetni annak az aktuális helytelen gyakorlatnak, amely szerint a származási tagállam területén a más tagállamokbeli alperesek számára olyan alternatív vagy fiktív iratkézés útján kézbesítenek, amit a származási tagállam eljárásjoga lehetővé tesz, függetlenül attól, hogy az ügyben eljáró igazságszolgáltatási fórum rendelkezésére áll az alperes külföldi címére vonatkozó információ. A hatály új megfogalmazása szerint a bíróságok nem emelhetik ki az ilyen helyzeteket a rendelet hatálya alól pusztán azért, hogy „belföldinek” minősítik az iratkézés útját.

Ezt a magasabb normát, amely szerint a rendelet hatálya kötelezően kiterjed minden olyan iratkézésre, amikor a címzett más tagállamban lakik, kizárólag az eljárást megindító iratokra kell alkalmazni. Az „eljárás kézbesítése”, vagyis annak az iratnak a címzethez való eljuttatása, amely tájékoztatja őt a külföldi eljárásindításról, különösen fontos a védelemhez való jog védelme szempontjából, és ezért megfelelő biztosítékokkal kell megerősíteni. Az ezt követő bírósági eljárás során történő iratkézesések esetén a kiegészítő védelem kevésbé releváns. Emiatt a javasolt új 7a. cikk alkalmazható ezekre az iratokra. Emellett a nemzeti jog fenntarthat olyan rendelkezéseket, amelyek arra kötelezik a címzettet, hogy jelöljön ki képviselőt a származási tagállam területén a számára történő iratkézéshez.

A (2) bekezdés egyértelművé teszi, hogy a rendelet 3c. cikke azokra a helyzetekre is alkalmazandó, amikor a címzett címe nem ismert.

A cikk (3) bekezdése megismétli a jelenleg hatályos rendelet (8) preambulumbekkezdésének megfogalmazását, ezáltal jogbiztonságot teremt a rendelkezés jogi jellegét illetően.

3a. cikk

Ez a cikk megállapítja, hogy a küldő és fogadó hatóságok közötti kommunikáció és iratcsere elektronikusan, biztonságos és megbízható kommunikációs infrastruktúrával összekapcsolt nemzeti IT-rendszerekből álló decentralizált IT rendszer útján végződik.

A (6) bekezdés biztosítja, hogy az IT-rendszer előreláthatatlan és kivételes zavarai esetén alternatív (hagyományos) kommunikációs eszközöket használnak.

Az IT-rendszer útján történő új kommunikációs és iratcsere szolgáló csatorna bevezetése következtében a 4. és a 6. cikk is kiigazításra kerül.

3c. cikk

Ez a cikk kimondja, hogy a tagállamoknak segítséget kell nyújtaniuk a másik tagállambeli címzett tartózkodási helyének meghatározásához. A javaslat három alternatív lehetőséget kínál, amelyből mindegyik tagállamnak legalább egyet biztosítani kell a területen a más tagállamokból jogaikat érvényesíteni kívánó személyek számára. Mindegyik tagállamnak értesíteni kell a Bizottságot arról, hogy a három lehetőség melyikét fogja biztosítani a rendelet alapján: A három lehetőség a következő: igazságügyi jogsegély a tagállamok által kijelölt hatóságok útján; az állami lakcímnnyilvántartáshoz való hozzáférés biztosítása az európai

igazságügyi portálon; vagy részletes információk nyújtása az európai igazságügyi portálon keresztül a személyek területükön való lokalizálására rendelkezésre álló eszközökről.

7a. cikk

Ez az új cikk elismeri azokat a több tagállamban meglévő jogszabályokat és gyakorlatokat, amelyek szerinti az eljárás külföldi felei arra kötelezhetők, hogy jelöljenek ki képviselőt az eljárás helye szerinti tagállamban számukra történő iratkézésítés céljából. Ez az alternatíva csak azt követően áll rendelkezésre, hogy e fél számára szabályszerűen kézbesítették az eljárást megindító iratot. A rendelet az elektronikus iratkézésítésről szóló 15a. cikk b) pontjának alkalmazásával megfelelő alternatívát biztosít azon külföldi peres felek részére, akiknek egy ilyen kötelezettség (ilyen képviselő keresése és fizetése egy másik tagállamban) megoldhatatlan problémát okozna.

8. cikk

A javaslat javítja a címzett azon jogára vonatkozó eljárást, hogy megtagadhatja az irat átvételét, ha azt nem megfelelő nyelven készítették el vagy nem fordították le ilyen nyelvre. A módosítások összhangban vannak a Bíróság releváns ítélkezési gyakorlatával¹⁸.

14. cikk

A javaslat arra kötelezi a postai szolgáltatókat, hogy alkalmazzanak egyedi térítvényt (átvételi elismervényt) az e rendelet szerinti postai iratkézésítéskor.

A rendelet (3) bekezdése a „címzett helyettesítésére” alkalmasnak tekinthető személyekre vonatkozó minimumszabályt vezet be, ha a postai szolgáltató nem tudja személyesen a címzettnek átadni az iratot. A megoldás a 805/2004/EK rendelet¹⁹ 14. cikkén, valamint az 1896/2006/EK rendelet²⁰ és a Bíróság C-354/15. sz., *Henderson*²¹ ügyben hozott ítéletén alapul.

15. cikk

Ez a rendelkezés két tekintetben kibővíti a meglévő cikk hatályát: Először is, már nem írja elő, hogy a kérelmező érdekelt legyen az eljárásban, így lehetővé teszi, hogy az áttevő intézmények és az ügyben eljáró bíróságok ezt a kézbesítési módot alkalmazzák. Másrészt a jövőben a közvetlen kézbesítést kellene alkalmazni minden tagállam területén.

15a. cikk

A javaslat a rendelet szerinti további alternatív kézbesítési módszerként bevezeti az elektronikus iratkézésítést. Ez a rendelkezés ezt az iratkézésítési típust a postai kézbesítéssel egyenértékűként kezeli. . A rendelkezés a rendelet szerinti érvényes iratkézésítési módszerként

¹⁸ A Bíróság 2015. szeptember 16-i ítélete, C-519/13, *Alpha Bank Cyprus* ügy, ECLI:EU:C:2015:603; A Bíróság 2016. április 28-i végzése, C-384/14, *Alta Realitat S.L.* ügy, ECLI:EU:C:2016:316.

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 805/2004/EK rendelete (2004. április 21.) a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról (HL L 143., 2004.4.30., 15. o.).

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 12-i 1896/2006/EK rendelete az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról, HL L 399., 2006.12.30., 1. o..

²¹ 2017. március 2-i ítélet, ECLI:EU:C:2017:157.

legitimálja a küldő felhasználói fiókjából közvetlenül a címzett felhasználói fiókjába történő elektronikus iratküldést, amennyiben az a) és b) bekezdésbe foglalt alternatív feltételek egyike teljesül.

19. cikk

A Bizottság a nemzeti rendszerek meglévő széttagoltságának csökkentése érdekében javasolta e cikk módosításait. A javaslat két jelentős módosítást tartalmaz. Először is az ügyben eljáró bíróság köteles lesz az eljárásindítással vagy megjelentést elmulasztó alperesre vonatkozó rendelkezéssel kapcsolatos figyelmeztető üzenetet küldeni a távollévő alperes rendelkezésre álló felhasználói fiókjába. Másrészt a (4) bekezdésben szereplő rendkívüli jogorvoslatra rendelkezésre álló határidőt egységesen az alperesre vonatkozó rendelkezés kiadásától számított két évben határozták meg.

23a. cikk

Ez a rendelkezés azt foglalja magába, hogy a Bizottság részletes programot dolgoz ki e rendelet eredményeinek, kimeneteinek és hatásainak nyomon követésére.

24. cikk

E rendelkezés előírja, hogy a Bizottság a minőségi jogalkotásra vonatkozó bizottsági iránymutatás és a 2016. április 13-i intézményközi megállapodás (22) és (23) pontja szerint elvégzi e rendelet értékelését és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a fő megállapításokról.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés) szóló 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 81. cikkére,
tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,
a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,
tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,
tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,
rendes jogalkotási eljárás keretében,
mivel:

- (1) A belső piac megfelelő működése érdekében polgári és kereskedelmi ügyekben tovább kell javítani és gyorsítani a bírósági és bíróságon kívüli iratok tagállamok közötti továbbítását és kézbesítését.
- (2) A 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet³ állapítja meg a bírósági és bíróságon kívüli iratok tagállamok közötti kézbesítésére vonatkozó szabályokat polgári és kereskedelmi ügyekben.
- (3) A tagállamok növekvő igazságügyi integrációja, amely során a végrehajthatóvá nyilvánítási (közbenső eljárás) eljárás eltörlése vált főszabállyá, világossá tette az 1393/2007/EK rendelet szabályainak korlátait.
- (4) Annak biztosítása érdekében, hogy az iratokat gyorsan továbbítsák más tagállamokba ottani kézbesítés céljából, valamennyi megfelelő modern hírközlési technológiai eszközt fel kell használni, amennyiben teljesülnek az átvett irat sértetlenségével és megbízhatóságával kapcsolatos egyes feltételek. E célból a tagállamok által kijelölt intézmények és szervek közötti valamennyi kommunikációt és iratcserét a nemzeti informatikai rendszerekből álló decentralizált informatikai rendszer útján kell végezni.
- (5) Az átvevő intézménynek minden körülmények között, és ezzel kapcsolatos mérlegelési mozgástér nélkül írásban, szabványos formanyomtatványt használva tájékoztatnia kell a címzettet arról, hogy megtagadhatja a kézbesítendő irat átvételét, ha azt nem általa megértett nyelven vagy a kézbesítés helye szerinti egyik hivatalos nyelven állították ki. Ha a címzett élt az átvétel megtagadásához való jogával, akkor

¹ HL C , , o.

² HL C , , o.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 1393/2007/EK rendelete (2007. november 13.) a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkézbesítés”), és az 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 324., 2007.12.10., 79. o.).

helyénvaló, hogy ez a szabály bármely ismételt kézbesítésre is vonatkozzon. Az átvétel megtagadásához való jog a diplomáciai vagy konzuli kézbesítés, valamint a postai szolgáltatás útján történő kézbesítés és a közvetlen kézbesítés tekintetében is alkalmazandó. Lehetővé kell tenni, hogy az irat fordításának a címzett részére történő kézbesítésével kijavítsák azt az iratkézbesítést, amely esetén megtagadták az átvételt.

- (6) Ha a címzett megtagadta az irat átvételét, az abban az ügyben eljáró bíróságnak vagy hatóságnak, amelyben a kézbesítés szükségessé vált, ellenőriznie kell, hogy indokolt volt-e az átvétel megtagadása. E célból e bíróságnak vagy hatóságnak figyelembe kell vennie az ügyiratra vonatkozó vagy rendelkezésére álló valamennyi releváns információt annak érdekében, hogy megállapítsa a címzett tényleges nyelvi készségeit. A címzett nyelvi készségeinek értékelésekor a bíróság olyan tényszerű elemeket vehet figyelembe, mint a címzett által az érintett nyelven írt dokumentumok, az, hogy a címzett foglalkozása feltételez-e ilyen nyelvi készségeket (például tanár vagy tolmács), valamint az, hogy a címzett a bírósági eljárás helye szerinti tagállam állampolgára-e, vagy az, hogy a címzett korábban lakott-e egy ideig abban a tagállamban. Nem kerül sor ilyen értékelésre, ha az iratot a kézbesítés helye szerinti hivatalos nyelven vagy hivatalos nyelvek egyikén készítették el vagy lefordították arra.
- (7) A határon átnyúló bírósági eljárások hatékonysága és gyorsasága szükségessé teszi a más tagállamokban élő személyek számára történő közvetlen, gyorsított iratkézbesítési csatornákat. Ennek megfelelően lehetővé kell tenni, hogy a bírósági eljárásban érdekelt személy vagy az ügyben eljáró bíróság vagy hatóság elektronikus eszközök segítségével közvetlenül a másik tagállamban lakó címzett digitális felhasználói fiókjába kézbesítse az iratokat. Az ilyen típusú közvetlen elektronikus kézbesítés alkalmazására vonatkozó feltételeknek biztosítaniuk kell, hogy az elektronikus felhasználói fiókokat kizárólag akkor használják iratkézbesítés céljára, ha megfelelő biztosítékok szavatolják a címzettek érdekeinek védelmét, magas szintű műszaki szabványok vagy a címzett kifejezett hozzájárulása formájában.
- (8) Javítani kell a már meglévő közvetlen irattovábbítási és -kézbesítési csatornákat, hogy azok megbízható és általánosan elérhető alternatívákat nyújtsanak az átvevő intézményeken keresztül történő hagyományos továbbításhoz képest. E célból a postai szolgáltatóknak egyedi átvételi elismervényt kell használniuk az 1393/2007/EK rendelet 14. cikke szerint postai kézbesítés során. Hasonlóan lehetővé kell tenni, hogy a bírósági eljárásban érdekelt személyek vagy az ügyben eljáró bíróságok vagy hatóságok az iratokat minden tagállam területén közvetlenül az átvevő tagállam bírósági tisztviselőjén, köztisztviselőjén vagy más illetékes személyén keresztül kézbesíthessék.
- (9) E rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat és tekintettel van különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elvekre. E rendelet célja mindenekelőtt annak biztosítása, hogy maradéktalanul tiszteletben tartsák a címzettek védelemhez való jogát, ami az Alapjogi Charta 47. cikkébe foglalt tisztességes eljáráshoz való jogból ered.
- (10) Annak érdekében, hogy lehetővé váljon az 1393/2007/EK rendelet mellékleteinek gyors kiigazítása, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e rendelet I., II. és IV. mellékletének módosítása tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak* megfelelően

kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

Intézményközi megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról, 2016. április 13.; HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (11) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás (22) és (23) pontja értelmében, a Bizottságnak értékelnie kell e rendeletet a konkrét nyomkövetési szabályozás keretében gyűjtött információk alapján annak érdekében, hogy felmérje a rendelet tényleges hatásait és bármely további intézkedés szükségességét.
- (12) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és azok a bírósági és bíróságon kívüli iratok tagállamok közötti gyors és hatékony továbbítását és kézbesítését biztosító jogi keret létrehozása miatt uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl a cél eléréséhez szükséges mértéket,
- (13) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21.) jegyzőkönyv 3. cikkével és 4a. cikkének (1) bekezdésével összhangban az [Egyesült Királyság] [és] [Írország] [bejelentette/bejelentették, hogy részt kíván(nak) venni ennek a rendeletnek az elfogadásában és alkalmazásában] [nem vesz(nek) részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá(juk) nézve nem kötelező és nem alkalmazandó].
- (14) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló (22.) jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (15) A 1393/2007/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1393/2007/EK rendelet a következőképpen módosul:

- (1) Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„1. cikk

Hatály és fogalommeghatározások

- (1) Ezt a rendeletet polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni az alábbi iratok kézbesítésére:

- a) bírósági iratok a bírósági eljárás helye szerintitől eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező személyek számára;
- b) bíróságon kívüli iratok, amelyeket egy tagállamból egy másikba továbbítottak.

E rendelet nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre, illetve a közhatalom gyakorlásával összefüggő cselekményekért és mulasztásokért („*acta iure imperii*”) fennálló állami felelősségre.

- (2) A 3c. cikk kivételével, e rendeletet nem alkalmazható, ha az irat címzettjének címe ismeretlen.
- (3) E rendelet nem vonatkozik az eljárás helye szerinti tagállamban a fél meghatalmazott képviselője részére történő iratkézbesítésre, függetlenül a fél lakóhelyétől.
- (4) E rendelet alkalmazásában:
 - a) „tagállam”: a tagállamok Dánia kivételével.
 - b) „az eljáró bíróság országa” az a tagállam, ahol a bírósági eljárás történik”;
- (2) A 2. cikk (4) bekezdésének c) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„c) az iratok átvételének számukra rendelkezésre álló módjai a 3a. cikk (6) bekezdésében szereplő esetekben; ”;
- (3) a rendelet a következő 3a., 3b. és 3c. cikkel egészül ki:

„3a. cikk

Az áttevő és átvevő intézmények, valamint a központi szervek által használandó kommunikációs eszközök

- (1) Az iratokat, kérelmeket, visszaigazolásokat, átvételi elismervényeket, tanúsítványokat, valamint az áttevő intézmények és az átvevő intézmények közötti, ezen intézmények és a központi szervek közötti, vagy különböző tagállamok központi szervei közötti, az I. mellékletbe foglalt szabványos formanyomtatvány alapján történő bármely közlést a nemzeti informatikai rendszerek közötti biztonságos és megbízható határon átnyúló információcserét lehetővé tévő kommunikációs infrastruktúrával összekapcsolt nemzeti informatikai rendszerekből álló decentralizált informatikai rendszer révén kell továbbítani.
- (2) A 910/2014/EU tanácsi rendeletben* meghatározott, a bizalmi szolgáltatások igénybevételére vonatkozó általános jogi keret alkalmazandó az iratokra, kérelmekre, visszaigazolásokra, átvételi elismervényekre, tanúsítványokra és az (1) bekezdésben említett, decentralizált informatikai rendszer révén továbbított bármely közlésre.
- (3) Ha az iratok, kérelmek, visszaigazolások, átvételi elismervények, tanúsítványok és az (1) bekezdésben említett egyéb közlés bélyegzőt vagy kézírásos aláírást tartalmaznak vagy tesznek szükségessé, azok helyett a 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott, „minősített elektronikus bélyegző” és „minősített elektronikus aláírás” is alkalmazható.
- (4) Ha az (1) bekezdés szerinti továbbítás a decentralizált informatikai rendszer előre nem látható és kivételes zavara miatt nem lehetséges, a továbbítást a leggyorsabb lehetséges alternatív eszközzel kell végezni.

* Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o.).

3b. cikk

A decentralizált informatikai rendszer költségei

- (1) Minden tagállam viseli a 3a. cikkben említett, decentralizált informatikai rendszer keretében a nemzeti informatikai rendszerrel összeköttetést teremtő kommunikációs infrastruktúrája hozzáférési pontjának telepítésével, üzemeltetésével és karbantartásával kapcsolatos költségeket.
- (2) Minden tagállam viseli nemzeti informatikai rendszerének létrehozásával és abból a célból történő módosításával kapcsolatos költségeket, hogy interoperábilissá tegye azt a kommunikációs infrastruktúrával, valamint e rendszerek igazgatásának, üzemeltetésének és karbantartásának költségeit.
- (3) Az (1) és (2) bekezdés nem érinti annak lehetőségét, hogy az uniós finanszírozási programok keretében vissza nem térítendő támogatást igényeljenek az e bekezdésekben említett tevékenységek támogatásához.

3c. cikk

A címkereséshez történő segítségnyújtás

- (1) Ha nem ismert annak a személynek a címe, akinek a számára a bírósági vagy bíróságon kívüli iratot kézbesíteni kell a másik tagállamban, a tagállamok az alábbi egy vagy több eszköz révén segítséget nyújtanak:
 - a) a kijelölt hatóság igazságügyi jogsegélye az ügyben eljáró tagállam bíróságának kérésére abból a célból, hogy meghatározzák a kézbesítés címzettjének címét;
 - b) a más tagállamokban élő személyek lehetősége, hogy a címekre vonatkozó tájékoztatás iránti kérelmeket nyújtsanak be közvetlenül a lakcímnnyilvántartásokhoz vagy más nyilvánosan elérhető adatbázisokhoz, akár elektronikus úton is az európai igazságügyi portálon keresztül szabványos formanyomtatvány útján;
 - c) a személyek címének meghatározására rendelkezésre álló mechanizmusokra vonatkozó részletes gyakorlati útmutató a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat keretében és a rendelkezésre álló információk nyilvánosságra hozatala céljából.
- (2) Minden tagállam megküldi a Bizottságnak a következő információkat:
 - a) az (1) bekezdésnek megfelelően a tagállam területén biztosított segítségnyújtás módja;
 - b) adott esetben az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett hatóságok neve és címe.

A tagállamok értesítik a Bizottságot az ezen információkban bekövetkező későbbi változásokról”;
- (4) A 4. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„4. cikk

Az iratok továbbítása

- (1) A bírósági iratokat közvetlenül és a lehető legrövidebb időn belül továbbítani kell a 2. cikk szerint kijelölt intézmények között.
- (2) A továbbítandó irathoz az I. mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával kiállított kérelmet kell csatolni. A formanyomtatványt az átvevő tagállam hivatalos nyelvén kell kitölteni, vagy amennyiben annak a tagállamnak több hivatalos nyelve is van, akkor a kézbesítés helyének hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelveinek egyikén, vagy az adott tagállam által elfogadhatónak megjelölt más nyelven. Minden tagállam megjelöli az Uniónak a sajátján kívüli olyan hivatalos nyelvét vagy nyelveit, amelye(ke)t a formanyomtatvány kitöltéséhez elfogad.
- (3) A 3a. cikkben említett, decentralizált informatikai rendszer révén továbbított iratok joghatása és a bírósági eljárásban bizonyítékként való elfogadhatósága nem tagadható meg pusztán azzal az indokkal, hogy azok elektronikus formátumúak. Ha a decentralizált informatikai rendszer révén történő továbbítása céljából papíralapú iratokat elektronikus formátumúvá alakítanak át, az elektronikus másolatok vagy azok nyomtatott változatai az eredeti iratokkal azonos hatással rendelkeznek.”;
- (5) A 6. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„6. cikk

Iratok átvétele az átvevő intézmény által

- (1) Az iratok átvételekor automatikus átvételi elismervény küldenek az átvevő intézménynek a 3a. cikkben említett, decentralizált informatikai rendszer útján.
- (2) Amennyiben a kézbesítési kérelem a továbbított információk vagy iratok alapján nem teljesíthető, az átvevő intézmény érintkezésbe lép az átvevő intézménnyel a hiányzó információk vagy iratok beszerzése érdekében.
- (3) Ha a kérelmezett kézbesítés nyilvánvalóan nem tartozik e rendelet hatálya alá, vagy ha az előírt alaki feltételek teljesítésének elmulasztása lehetetlenné teszi a kézbesítést, a kérelmet és a továbbított iratokat az átvételt követően azonnal vissza kell küldeni az átvevő intézményhez a visszaküldésről szóló értesítéssel együtt az I. mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával.
- (4) Ha az átvevő intézmény olyan iratot kap kézbesítésre, amelynek a kézbesítésére nem illetékes, az iratot a kérelemmel együtt a 3a. cikkben említett, decentralizált informatikai rendszer révén továbbítja az ugyanabban a tagállamban illetékes átvevő intézménynek, amennyiben a kérelem megfelel a 4. cikk (2) bekezdésében megállapított feltételeknek, és erről tájékoztatja az átvevő intézményt az I. mellékletben szereplő formanyomtatvány felhasználásával. Az irat átvételekor és az ugyanezen tagállamban illetékes átvevő intézmény kérésére automatikus átvételi elismervényt küldenek az átvevő intézménynek a 3a. cikkben említett, decentralizált informatikai rendszer útján.” ;
- (6) A szöveg a következő 7a. cikkel egészül ki:

„7a. cikk

A kézbesítés céljából az eljáró bíróság országában képviselő kijelölésére vonatkozó kötelezettség

- (1) Ha eljárást megindító iratot kézbesítettek alperesnek, az eljáró bíróság országa szerinti jog arra kötelezheti a más tagállamban lakó feleket, hogy jelöljenek ki képviselőt az eljáró bíróság országában számukra történő iratkézbesítés céljából.
- (2) Ha valamely fél nem teljesíti az (1) bekezdés szerinti, képviselő kijelölésére vonatkozó kötelezettséget, és nem adta hozzájárulását elektronikus felhasználói fiók használatához a 15a. cikk b) pontja szerinti kézbesítés érdekében, az eljáró bíróság országa szerinti jog szerint megengedett bármely kézbesítési módszer alkalmazható az eljárás során történő iratkézbesítéshez, amennyiben az érintett felet megfelelően tájékoztatták ennek következményéről.”;
- (7) A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„8. cikk

Az irat átvételének megtagadása

- (1) Az átvevő intézmény a II. mellékletben szereplő formanyomtatvány használatával tájékoztatja a címzettet arról, hogy megtagadhatja a kézbesítendő irat átvételét, ha az nem a következő nyelvek egyikén került megszövegezésre, és nem csatoltak hozzá fordítást ezen nyelvek egyikén:
 - a) olyan nyelv, amelyet a címzett megért;
vagy
 - b) az átvevő tagállam hivatalos nyelve vagy, amennyiben annak a tagállamnak több hivatalos nyelve is van, a kézbesítés helyének hivatalos nyelve vagy hivatalos nyelveinek egyike.
- (2) A címzett megtagadhatja az irat átvételét a kézbesítés alkalmával, illetve két héten belül a II. mellékletben szereplő formanyomtatványnak az átvevő intézmény számára történő visszaküldésével.
- (3) Amennyiben az átvevő intézményt arról tájékoztatják, hogy a címzett az (1) és (2) bekezdésnek megfelelően megtagadja az irat átvételét, a 10. cikkben előírt igazolással azonnal tájékoztatja az átvevő intézményt, valamint visszaküldi a kérelmet.
- (4) Ha a címzett az (1) és a (2) bekezdésnek megfelelően megtagadta az irat átvételét, az abban az ügyben eljáró bíróság vagy hatóság, amelyben a kézbesítést végezték, ellenőrzi, hogy megalapozott volt-e az átvétel megtagadása.
- (5) Az iratkézbesítés orvosolható az (1) bekezdésben meghatározott valamely nyelven készült fordítással ellátott irat kézbesítésével a címzett részére e rendelet rendelkezéseinek megfelelően. Ebben az esetben az irat kézbesítésének időpontja az a nap, amikor a fordítással ellátott iratot az átvevő tagállam jogának megfelelően kézbesítik. Ha azonban valamely tagállam joga szerint az iratot meghatározott időtartamon belül kell kézbesíteni, akkor a kérelmező tekintetében az eredeti irat kézbesítésének a 9. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott időpontját kell figyelembe venni.
- (6) Az (1)–(5) bekezdést alkalmazni kell a bírósági iratoknak a 2. szakasz szerinti egyéb továbbítási és kézbesítési módjaira.

- (7) Az (1) bekezdés alkalmazásában, amennyiben a kézbesítés a 13. cikk szerint történik, az eljáró diplomáciai vagy konzuli képviselő, illetve amennyiben a kézbesítés a 14. vagy a 15a. cikk szerint történik, a hatóság vagy személy tájékoztatja a címzettet arról, hogy megtagadhatja az irat átvételét, és hogy a visszautasított iratot az említett intézményekhez, illetve hatósághoz vagy személyhez kell visszajuttatni.”;
- (8) a 10. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
- „(1) Ha az irat kézbesítésével kapcsolatos eljárásokat befejezték, erről az I. mellékletben található formanyomtatványon igazolást állítanak ki, és azt megküldik az áttevő intézménynek.”;
- (9) A 14. és a 15. cikk helyébe az alábbi szöveg lép:

„14. cikk

Postai szolgáltatások útján történő kézbesítés

- (1) A bírósági iratok más tagállamban lakóhellyel rendelkező személyeknek közvetlenül postai szolgáltatás útján, tértivevényes ajánlott levélben kézbesíthetők.
- (2) E cikk alkalmazásában, a postai szolgáltatást a IV. mellékletben található egyedi átvételi elismervény használatával kell végezni.
- (3) A származási tagállam jogától függetlenül érvényesnek tekinthető a postai úton történő kézbesítés, ha az iratot a címzett lakcímén olyan nagykorú személyeknek adták át, akik a címmel azonos háztartásban élnek vagy ott a címzett alkalmazásában állnak, és akik képesek és hajlandók az irat átvételére.

15. cikk

Közvetlen kézbesítés

- (1) A bírósági iratok más tagállamban lakóhellyel rendelkező személyeknek közvetlenül az áttevő tagállam bírósági tisztviselőjén, köztisztviselőjén vagy más illetékes személyén keresztül kézbesíthetők.
- (2) Minden tagállam tájékoztatja a Bizottságot azokról a foglalkozás-típusokról vagy illetékes személyekről, akik/amelyek e cikk alapján kézbesítést végezhetnek a területén.”;
- (10) A rendelet a következő 15a. cikkel egészül ki:

„15a. cikk

Elektronikus kézbesítés

A bírósági iratok más tagállamban lakóhellyel rendelkező személyeknek elektronikus eszközökkel közvetlenül a címzett számára hozzáférhető felhasználói fiókba kézbesíthetők, amennyiben az alábbi feltételek egyike teljesül:

- a) az iratokat a 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti minősített ajánlott elektronikus kézbesítési szolgáltatások használatával küldték el és vették át
- b) az eljárás megkezdését követően a címzett kifejezett hozzájárulását adta az ügyben eljáró bíróságnak vagy hatóságnak egy konkrét felhasználói fiók használatához az eljárás során történő iratkézbesítés céljából.”;
- (11) A 17. és a 18. cikk helyébe az alábbi szöveg lép:

„17. cikk

A mellékletek módosítása

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 18. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I., a II. és a IV. mellékletet módosítására vonatkozóan, abból a célból, hogy aktualizálja a formanyomtatványokat, és azokon technikai módosításokat hajtson végre.

18. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottság a 17. cikk szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására [*e rendelet hatálybalépésének napja*]-tól/-től határozatlan időre kap felhatalmazást.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 17. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban* foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) A 17. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.”;
- (12) a rendelet a következő 18a. és 18b. cikkel egészül ki:

„18a. cikk

A decentralizált informatikai rendszer létrehozása

A Bizottság elfogadja a 3a. cikkben említett, decentralizált informatikai rendszert létrehozó végrehajtási jogi aktusokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 18b. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

18b. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.”;

- (13) A 19. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„19. cikk

A megjelenést elmulasztó alperes

- (1) Ha az eljárást megindító iratot e rendelet rendelkezései alapján kézbesítés céljából egy másik tagállamba kellett továbbítani, és az alperes nem jelent meg, határozat addig nem hozható, amíg megállapítást nem nyer, hogy a kézbesítés vagy átadás megfelelő időben történt ahhoz, hogy az alperes védekezést terjeszthessen elő, valamint hogy:
- a) az iratot olyan módon kézbesítették, amelyet az átvevő tagállam belső joga a saját területén keletkezett iratoknak az ott tartózkodó személyek részére történő kézbesítésére előír; vagy
 - b) az iratot ténylegesen átadták az alperes számára, vagy azt eljuttatták a lakóhelyére az e rendelet által előírt valamely más módon;
- (2) Az (1) bekezdés rendelkezéseitől eltérve, a bíróság akkor is hozhat határozatot, ha nem kapott igazolást a kézbesítésről vagy az átadásról, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) az iratot az e rendeletben előírt módok egyikén továbbították;
 - b) az irat továbbításának időpontja óta eltelt egy olyan időtartam, amelyet a bíróság az adott esetben megfelelőnek tekint, de legalább hat hónap;
 - c) semmiféle igazolás nem érkezett, az annak az átvevő tagállam illetékes hatóságai vagy szervei útján való beszerzésére irányuló minden észszerű intézkedés ellenére sem.
- (3) Ha a (2) bekezdésben szereplő feltételek teljesülnek, észszerű erőfeszítéseket kell tenni arra, hogy a rendelkezésre álló csatornákon keresztül, többek között modern hírközlési technológiai eszközökkel tájékoztassák az alperest, akiknek a címe vagy felhasználói fiókja ismert az eljáró bíróság számára, hogy bírósági eljárást indítottak vele szemben.
- (4) Az (1) és a (2) bekezdéstől eltérve, a bíróság sürgős esetben ideiglenes vagy biztosítási intézkedést rendelhet el.
- (5) Amennyiben e rendelet rendelkezései alapján eljárást megindító iratot kézbesítés céljából egy másik tagállamba kellett továbbítani, és határozatot hoztak olyan alperessel szemben, aki nem jelent meg, a bíróság mentesítheti az alperest a jogorvoslati határidő elmulasztásának következményei alól, amennyiben mindkét alábbi feltétel teljesül:
- a) az alperes – önhibáján kívül – nem értesült időben az iratról ahhoz, hogy védekezést terjesszen elő, vagy a határozatról ahhoz, hogy jogorvoslattal élhessen;
 - b) az alperes védekezése a kereset érdemi részéről nem tűnik megalapozatlannak.
- Mentesítésre irányuló kérelmet az alperes csak a határozatról történő tudomásszerzéstől számított észszerű időn belül nyújthat be.
- E kérelmet elutasítják, ha nem a határozat keltétől számított két éven belül nyújtják be.

- (6) A (2) bekezdésben említett határozat keltétől számított két éven belüli határidő lejártá után, a fellebbezési határidő lejártának joghatásával szembeni rendkívüli jogorvoslatot lehetővé tévő nemzeti jogi rendelkezések nem alkalmazhatók e határozat másik tagállamban történő elismerésével és végrehajtásával kapcsolatosan.
- (7) Az (5) és a (6) bekezdés nem alkalmazható a személyállapot tárgyában hozott határozatokra.”;
- (14) a 23. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
- „(1) A tagállamok megküldik a Bizottságnak a 2., 3., 3c., 4., 10., 11., 13. és a 15. cikkben említett tájékoztatást. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot, ha – jogszabályaiknak megfelelően – egy iratot a 8. cikk (3) bekezdésében és a 9. cikk (2) bekezdésében említett meghatározott időtartamon belül kell kézbesíteni.”
- (15) A rendelet a következő 23a. cikkel egészül ki:

„23a. cikk

Nyomon követés

- (1) A Bizottság legkésőbb *[két évvel az alkalmazás kezdőnapját követően]*-ig részletes programot dolgoz ki e rendelet eredményeinek, kimeneteinek és hatásainak nyomon követésére.
- (2) A nyomonkövetési program meghatározza az adatok és egyéb szükséges bizonyítékok gyűjtésének eszközeit és gyakoriságát. Meghatározza a Bizottság és a tagállamok által az adatok és egyéb bizonyítékok gyűjtése és elemzése érdekében teendő intézkedéseket.
- (3) A tagállamok szolgáltatják a Bizottság részére a nyomon követéshez szükséges adatokat és egyéb bizonyítékokat.”
- (16) a 24. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„24. cikk

Értékelés

- (1) A Bizottság leghamarabb *[öt évvel a rendelet alkalmazásának kezdőnapját követően]*-án/-én elvégzi e rendelet értékelését, és a főbb megállapításokról jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.
- (2) A tagállamok megküldik a jelentés elkészítéséhez szükséges információkat a Bizottságnak.”
- (17) A rendelet az e rendelet mellékletében szereplő IV. melléklettel egészül ki.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

E rendelet *[18 hónappal a rendelet hatálybalépését követően]*-tól/-től alkalmazandó.

Azonban:

- a) az 1. cikk 14. pontja *[12 hónappal a rendelet hatálybalépését követően]*-tól/-től alkalmazandó, valamint

- b) az 1. cikk 3., 4. és 5. pontja [24 hónappal a rendelet hatálybalépését követően]-
tól/-től alkalmazandó.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül
alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.5.31.
COM(2018) 379 final

ANNEX

MELLÉKLET

a következőhöz:

Javaslat AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés) szóló 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

{SEC(2018) 272 final} - {SWD(2018) 286 final} - {SWD(2018) 287 final}

MELLÉKLET

„IV. MELLÉKLET

A 14. cikk szerinti postai kézbesítéshez használandó átvételi elismervény

Átvételi elismervény a bírósági vagy bíróságon kívüli iratok postai kézbesítéséhez (az 1393/2007/EK rendelet 14. cikke)		Egyedi szállítmányhivatkozás:	
Feladó: Név:	Címzett: Név	Az átvevő neve:	
		Az átvevő aláírása:	
Az elismervényt a következő címre kell visszaküldeni:	Kézbesítési cím:	A kézbesítés/Az irat visszaküldésének dátuma: éééé hh nn	
Utca: Házszám	Utca Házszám	KÉZBESÍTVE a következő személynek:	VISSZAKÜLDVE :
Település:	Település	Címzett: ☐	Cím nem ismert: ☐
Irányítószám:	Irányítószám	Képviselő: ☐	Címzett ismeretlen: ☐
Állam:	Állam:	Azonos címen lakó nagykorú személy: ☐	Nem kereste: Átvételt megtagadta ☐
A postai szolgáltató számára:		A címzett alkalmazottja: ☐	A címzett elköltözött: ☐

